

© Can Stock Photo - csp6603811

Download from
Dreamstime.com
This is a stock image and is for personal use only.

2417096
flawgroup | Dreamstime.com

BHP ochrona przeciwpożarowa

M@я3k Pυđ€£kØ
Urządzenia Techniki
Komputerowej

Spis treści

- Spalanie
  - Definicja spalania
  - Rodzaje spalania
  - Trójkąt spalania
- Produkty łatwopalne
  - Produkty spalania
  - Zagrożenia pożarowe
  - Dym
- Ewakuacja
- Pożar
  - Jak go ugasić?
  - Ochrona przeciwpożarowa
- Środki gaśnicze
  - Woda
  - Dwutlenek węgla
  - Proszki gaśnicze
  - *Halony i czterochlorek węgla*
  - Pomocnicze środki gaśnicze
- Grupy pożarów
- Gaszenie urządzeń elektrycznych pod napięciem
- Gaśnice
  - Oznaczenia gaśnic
- Znaki przeciwpożarowe

Ochrona przeciwpożarowa

- Zabezpieczenie przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem

Zapobieganie

Zwalczanie
pożaru

Działania
ratownicze

Działania regularnie realizowane

- Przegląd instalacji elektrycznej, gazowej, wodnej
- Wyposażenie budynku w urządzenia gaszące
- Konserwacja i naprawa sprzętu ratowniczego
- Zapewnienie drogi ewakuacyjnej
- Zapoznanie z przepisami BHP

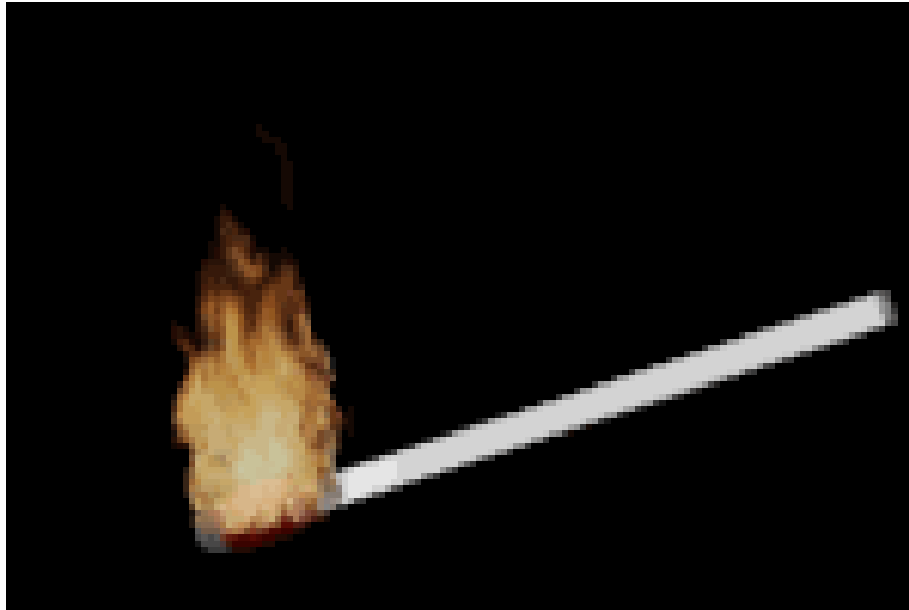
Niezbędne umiejętności

- Zaalarmowanie straży pożarnej
- Posługiwanie się podręcznym sprzętem gaśniczym
- Właściwe postępowanie w czasie pożaru
- Informacje podawane telefonicznie
  - Imię i nazwisko
  - Nasz numer telefonu
  - Co i gdzie się pali

SPALANIE

Definicja spalania

- Złożony fizykochemiczny proces wzajemnego oddziaływania materiału palnego (paliwa) i tlenu (utleniacza).
- Procesowi spalania towarzyszy wydzielanie się:
  - Ciepła,
  - światła (płomienie),
  - produktów spalania (rozkładu termicznego).

Utlenianie

```
graph TD; A[Utlenianie] --> B[Powolne utlenianie]; A --> C[Szybkie utlenianie]; A --> D[Gwałtowne utlenianie];
```

Powolne utlenianie

- Korodowanie metali,
- Gnicie roślin,
- Butwienie drewna.

Brak zagrożenia
pożarowego

Szybkie utlenianie

- Normalny proces
spalania,

Wydzielanie się dużej
ilości ciepła, światła
oraz dymu

Gwałtowne utlenianie

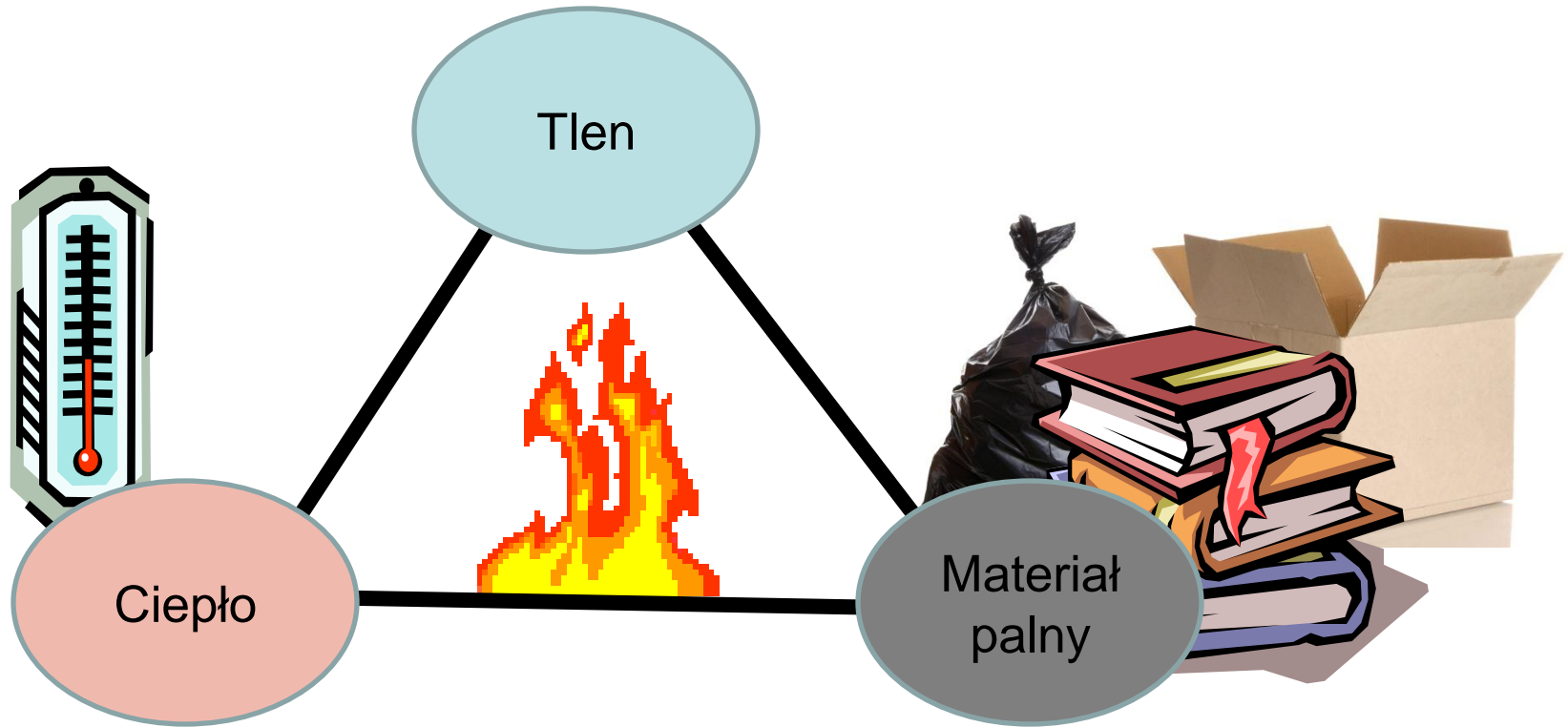
- Wybuch

Błyskawiczne spalanie
ciała palnego w całej
masie, zachodzące w
bardzo krótkim czasie
(ułamki sekundy).

Trójkąt spalania

- Żeby wybuchł pożar, potrzebne są wszystkie trzy elementy trójkąta spalania.

Pojęcia z zakresu pożarnictwa

- Utleniacz
  - Najczęściej tlen w powietrzu atmosferycznym
- Materiał palny
  - materiały, które mają zdolność do utleniania w obecności utleniacza
- Energia cieplna (bodziec energetyczny)
  - dowolny impuls cieplny mogący zapoczątkować reakcję spalania materiału

Problem

- Które materiały w najbliższym otoczeniu są łatwopalne?

Produkty łatwopalne

- Elementy z tworzywa sztucznego
- Niektóre podzespoły komputera
- Meble i wyposażenie pomieszczeń
- Ubrania
- Papiery (dokumenty, zeszyty, książki)
- Papierosy

Klasyfikacja materiałów z uwagi na parametry pożarowe

MATERIAŁY

NIEPALNE

NIEDYMIĄCE

NIETOKSYCZNE

NIE KAPIĄCE pod wpływem ognia

NIE ODPADAJĄCE pod wpływem ognia

PALNE

NIEZAPALNE

TRUDNO ZAPALNE

ŁATWO ZAPALNE

Zagrożenie przeciwpożarowe

- Pożar budynku
- Spięcie instalacji elektrycznej
- Pożar komputera lub urządzeń peryferyjnych
- Zapalenie się akt i dokumentów

Produkty spalania

Produkty całkowitego spalania

- Powstałe podczas spalania,
- nie mające zdolności do dalszego utleniania.

dwutlenek węgla, woda, dwutlenek siarki, pięciotlenek fosforu itd.

Produkty niecałkowitego spalania

- Powstałe podczas spalania,
- mające zdolność do dalszego utleniania.

tlenek węgla, trójtlenek fosforu itd.

Problem

- Które z tych produktów są groźniejsze?
Całkowitego czy niecałkowitego spalania?

Problem

- Które z elementów pożaru są dla nas zagrożeniem?

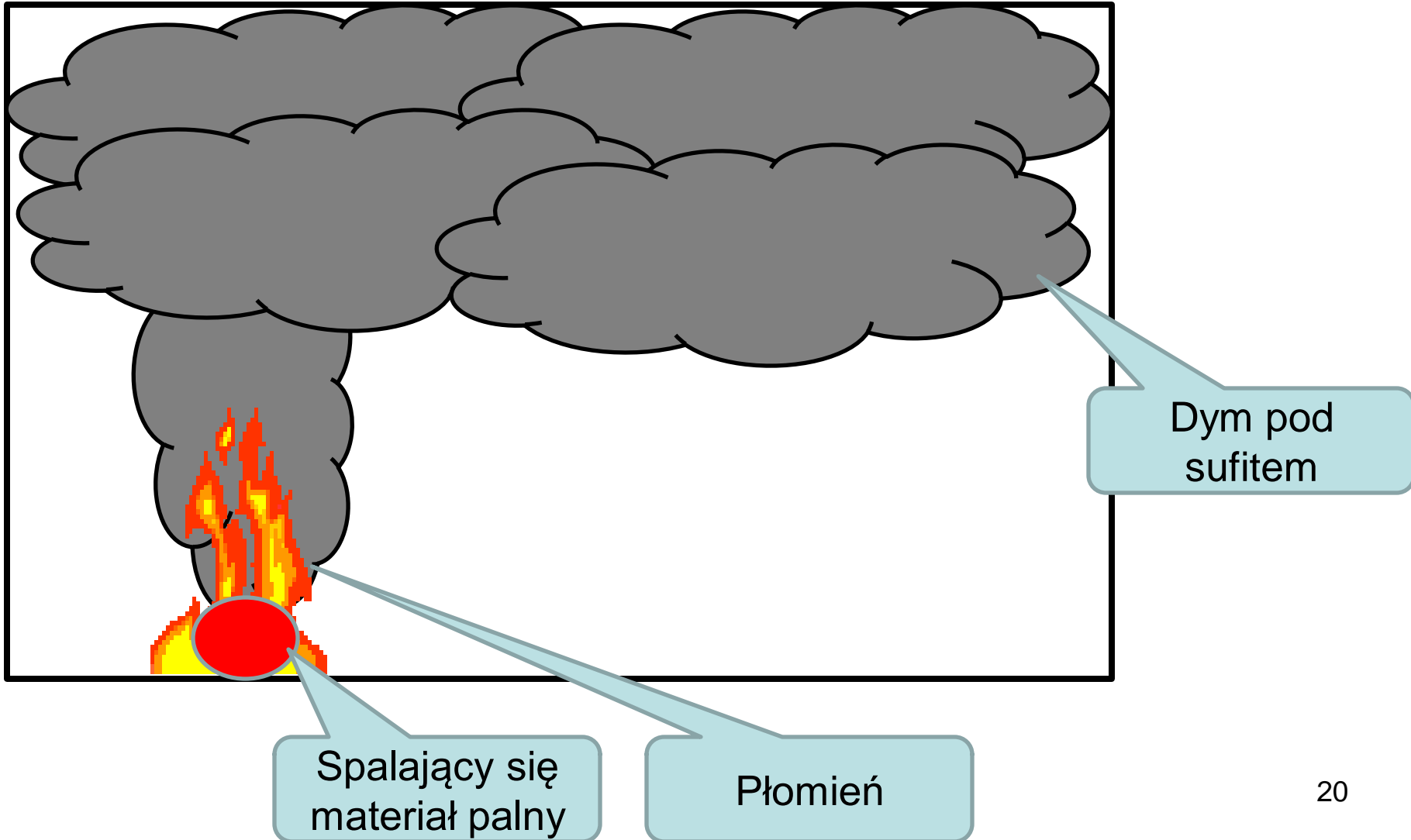
Zagrożenie dla osób w pobliżu pożaru

- podwyższona temperatura i gęstość strumienia promieniowania cieplnego,
- toksyczne produkty rozkładu termicznego,
- zadymienie,
- niedobór tlenu,
- Ograniczenie widoczności
- uszkodzenie konstrukcji obiektu.

Problem

- Jakie są metody ochrony przed poszczególnymi czynnikami pożarowymi?

Dym w pomieszczeniu

Ewakuacja z zadymy

- Dym to duże zagrożenie
  - 60 -80% wypadków przy pożarze to zatrucie dymem
- W pomieszczeniu zadymionym poruszamy się jak najniżej.
  - Nawet na czworakach
  - Unikamy również paniki i możliwości stratowania się.
  - ,najczystsze powietrze jest na wysokości około 50 cm

Ewakuacja

★
JAK PROWADZIĆ BEZPIECZNĄ FIRME?
BHP.SIEDLCE.PL

Ewakuacja

- W razie pożaru należy starać się zachować spokój.
- Jeśli jest czas, wyłączamy urządzenia elektryczne, zbieramy swoje rzeczy osobiste i udajemy się do wyjścia.
- Poruszamy się w kierunku wskazywanym przez zielone strzałki.
- Opuszczamy budynek i udajemy się w miejsce bezpieczne i nieprzeszkadzające w akcji ratowniczej.

Znaki ewakuacyjne

Problem

- Czy wiemy, gdzie jest najbliższe wyjście ewakuacyjne?
- Gdzie znajduje się najbliższe bezpieczne miejsce jako punkt zbiórki?

POŽAR

Pożar

Pożar

- Niekontrolowany proces palenia się, występujący w miejscu do tego nie przeznaczonym, rozprzestrzeniającym się w sposób niekontrolowany, powodującym zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt oraz straty materialne.
- Charakteryzuje się emisją energii cieplnej, wydzielania dymu i zazwyczaj płomieni.

Spalanie a pożar

Spalanie	Požar
Kontrolowane	Niekontrolowane

Jak ugasić pożar?

- Aby ugasić pożar, należy wyeliminować jeden z czynników, tworzących trójkąt spalania, tzn.:
  - usunąć materiał palny,
  - ochłodzić palące się ciało, a więc obniżyć jego temperaturę poniżej temperatury palenia się,
  - odciąć dostęp tlenu do palącego się materiału.
- Eliminacja przynajmniej jednego z tych czynników oznacza ugaszenie pożaru.

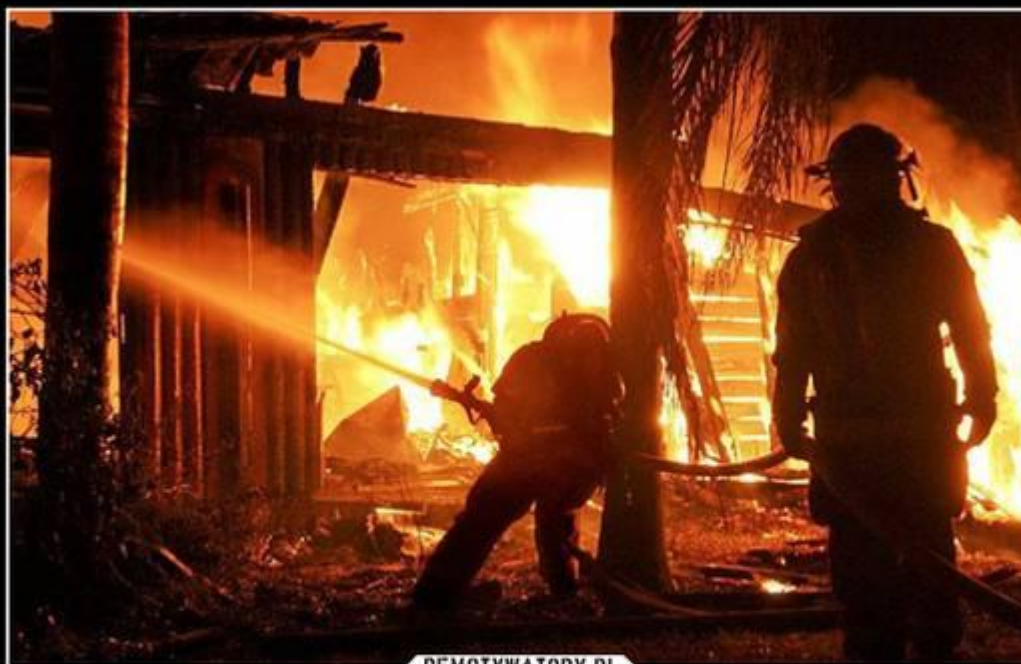
Zasady działania w sytuacji zagrożenia

- Odcięcie dopływu prądu
- Odcięcie gazu i innych mediów
- Usunięcie materiałów łatwopalnych

- Ochrona życia ludzkiego
- Ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru
- Spokojne i rozważne postępowanie
- Słuchanie poleceń służb ratunkowych

Informacje podawane telefonicznie

- Imię i nazwisko
- Nasz numer telefonu
- Co i gdzie się pali
- Czy jest zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego
- Po podaniu informacji nie odkładanie słuchawki – konieczność potwierdzenia pożaru

DEMOTYWATORY.PL

4 Maja Dzień strażaka

Serdeczne życzenia dla Wszystkich strażaków

ŚRODKI GAŚNICZE

Pytanie

- Jakie mamy środki do gaszenia pożarów?

Środki gaśnicze

- Woda
- Dwutlenek węgla
- Proszki gaśnicze
- *Halony i czterochlorek węgla (wycofane)*
- Piasek, żwir, ziemia
- Koc gaśniczy i miotła gaśnicza
- Gaśnica
- Pomocnicze środki gaśnicze

Środki gaśnicze cz.1

- Woda – najskuteczniejszy środek gaśniczy.
  - Niskie koszty gaszenia
  - Tworzy parę odcinającą dopływ powietrza
  - Duża pojemność cieplna
  - Obniża temperaturę palących się ciał
  - Nie gasi urządzeń pod napięciem
- Dwutlenek węgla
  - Gasi pożary niedostępne dla wody
  - Wypiera tlen z powietrza
  - Dławi pożar (cięższy od powietrza)
  - Tani środek gaśniczy
  - Gasi urządzenia elektryczne pod napięciem

Środki gaśnicze cz.2

- Proszki gaśnicze – drobno zmielone związki węglanowe (BC) lub fosforanowe (ABC)
  - Izolują materiał płonący od tlenu
  - Gasi urządzenia elektryczne pod napięciem
  - Do gaszenia cieczy i tłuszczów
  - Nie gasimy ruchomych części maszyn – zatrają się
  - Nie niszczą pomieszczeń ani gaszonych przedmiotów
- *Halon (wycofane – niszczą ozon)* – bromo, chloro i fluoropochodne węglowodorów
  - Gasi się płyny, gazy, tłuszcze
  - Gasi urządzenia elektryczne pod napięciem

Środki gaśnicze cz.3

- *Czterochlorek węgla (wycofany – trujący)*
  - Gasi się płyny, gazy, tłuszcze
  - Gasi urządzenia elektryczne pod napięciem
- Piasek, żwir, ziemia
- Podręczne środki gaśnicze
  - Koc gaśniczy
  - Miotła gaśnicza
- Gaśnice
- Pomocnicze narzędzia gaśnicze
  - Bosak, Siekiera, Łopata, Drabina

Grupy pożarów

Grupa	Materiał palny	Przykład	Środek gaśniczy
A	Ciała stałe organiczne	drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma, itd..	Woda, piany gaśnicze, dwutlenek węgla
B	Ciecze palne i substancje stałe topiące się	benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, karbid, itd..	Piany gaśnicze, proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, halony (wycof.)
C	Gazy	metan, acetylen, propan, wodór, gaz miejski	Proszki gaśnicze, halony (wycof.)
D	Metale	sód, potas, fosfor, glin, uran i ich stopy	Specj. proszek chlorkowy
F	Požary produktów żywnościowych	pożary tłuszczu i olejów w urządzeniach kulinarnych	proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, mgielna

Urządzenia pod napięciem

<i>E</i>	<i>Pożary innych klas w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem</i>	<i>Urządzenia elektryczne pod napięciem (kategoria wycofana w kwietniu 2006)</i>	<i>Proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, halony (wycof.)</i>
-----------------	---	---	--

Gaszenie urządzeń elektrycznych pod napięciem

- Urządzeń pod napięciem nie gasimy wodą ani pianą!
- Można je gasić:
  - Gaśnica śniegowa (CO₂), proszkowa
  - Gaśnice z gazami obojętnymi (argon, azot)
  - *Halonowa, tetrowa* i inne zamienniki tych gazów
  - Koc gaśniczy (okrycie płonącego elementu)

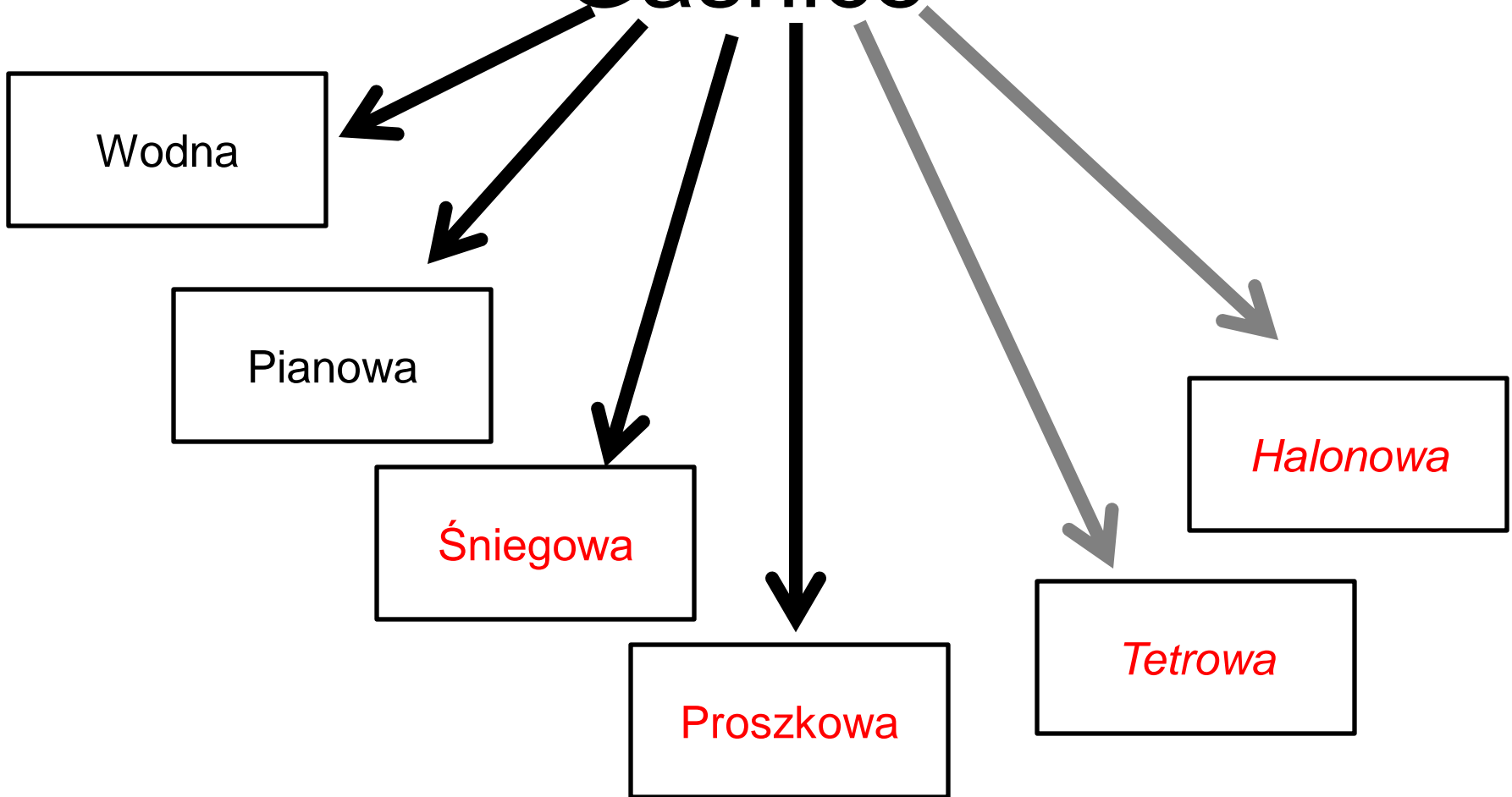
GAŚNICE

BHP
made in Poland

www.demotywatory.pl

Gaśnice

GAŚNICA

5 kg skroplonego CO₂
34B C

Wyciągnąć
zabezpieczenie

Skierować prądownicę na źródło
ognia i nacisnąć dźwignię

**OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
TYLKO DO 1000V; ZACHOWAĆ ODSTĘP MIN. 1m**

Po każdym uruchomieniu gaśnicę ponownie napełnić. Producent zaleca przeprowadzić pierwszy przegląd i konserwację przed upływem 12 miesięcy. Stosować wyłącznie środki, gaśnicze czynniki napędowe i części zamienne autoryzowane przez producenta gaśnicy.

Środek gaśniczy: 5kg CO₂
zakres temp. stosowania
-20°C - +60°C

Nr atestu CNBOP **00347**

wg PN-EN 3-101:2001 DIN EN 3
typ GS-5X

Świadectwo uznania:

Polski Rejestr Statków T. 02 646 705 40 50 55

**LOGO, NAZWA I ADRES
PRODUCENTA**

06	07	08
I	II	III
IV	V	VI
VII	VIII	IX
X	XI	XII
09	10	01

DATA PRODUKCJI

GAŚNICA

6 dm³: Piana AB
113 B

8 A

1. WYCIĄGNAĆ ZAWLECZKĘ.
2. SKIEROWAĆ DYSZĘ NA ŹRÓDŁO OGNI A I NACISNĄĆ ŻWIGNIĘ.

**NIE WOLNO GASIĆ URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
ZNAJDUJĄCYCH SIĘ POD NAPIĘCIEM.**

Producent zapewnia sprawne działanie gaśnicy pod warunkiem dokonywania okresowych przeglądów i konserwacji w autoryzowanych przez producenta zakładach serwisowych. Obowiązkowy przegląd stanu technicznego przynajmniej co 12 miesięcy. Stosować części zamienne autoryzowane przez producenta gaśnicy.

Środek gaśniczy : STAMEX AFFF 3% 0,24 L+5,76 l wody

Średnica dyszy : 16 mm ; Pn=15 bar.

Zakres temperatury użytkowania : TS=+5°C do +60°C ; V=9,0L/9 ; PS/PT=18/25 bar

Typ : PN-92 ; (EN-3) PN-92/M-51079 ; Typ GWP-6x

Producent gaśnicy przed remontem

GOSKOWIE

Remont przeprowadził zakład

Data wymiany środka gaśniczego:

Druk
drukarnia

STYKISTA.ZASTĘPCZA

Oznaczenia gaśnic

GP6zE - ABC

G – Gaśnica
UG –
Urządzenie
gaśnicze

Ilość
czynnika
gaszącego
(w kg)

Typy
gaszonych
pożarów

E – do gaszenia urządzeń pod
napięciem
/E – wysokie napięcia (powyżej 1 kV)

P – Proszkowa
S- Śniegowa (CO₂)
W - pianowa
WG – gastronomiczna
WM - mglista

X – pod stałym ciśnieniem
Z – z nabojem

Co to za typy gašnic?

1. GP-1x ABC
2. GP-2z BC
3. GP-6x ABC/E
4. GP-12z BC/E
5. GS-2x
6. GSE-2x
7. GS-5x/E
8. GWG-2x ABF
9. GW-6x AB/T -20°C
10. GW-6z AB
11. GWM-3x AF
12. GW-9z AB/L
13. GP - 25 X ABC/E
14. GW – 6x / ABF
15. UGSE – 2X / CO2

Gaśnice proszkowe

Fosforanowa	Węglanowa
ABC	BC

- Nie gasimy pożarów jednocześnie gaśnicami różnych typów!
- Zjdzie wzajemna reakcja osłabiająca siłę gaszenia i generująca szkodliwe substancje

Gaśnice

- Nie gasimy gaśnicą ubrań płonących na ludziach!
  - Gaśnice mają niskie temperatury (do -70°C)
- Gaśnicami pianowymi nie gasimy też metali, karbidu i urządzeń pod napięciem

ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA

Znaki ostrzegawcze

Niebezpieczeństwo
pożaru – Materiały łatwo
zapalne

Niebezpieczeństwo
pożaru – Materiały
utleniające

Niebezpieczeństwo
pożaru – Materiały
wybuchowe

Zakaz gaszenia
wodą

Zakaz palenia
tytoniu

Zakaz używania
otwartego ognia

Znaki informacyjne

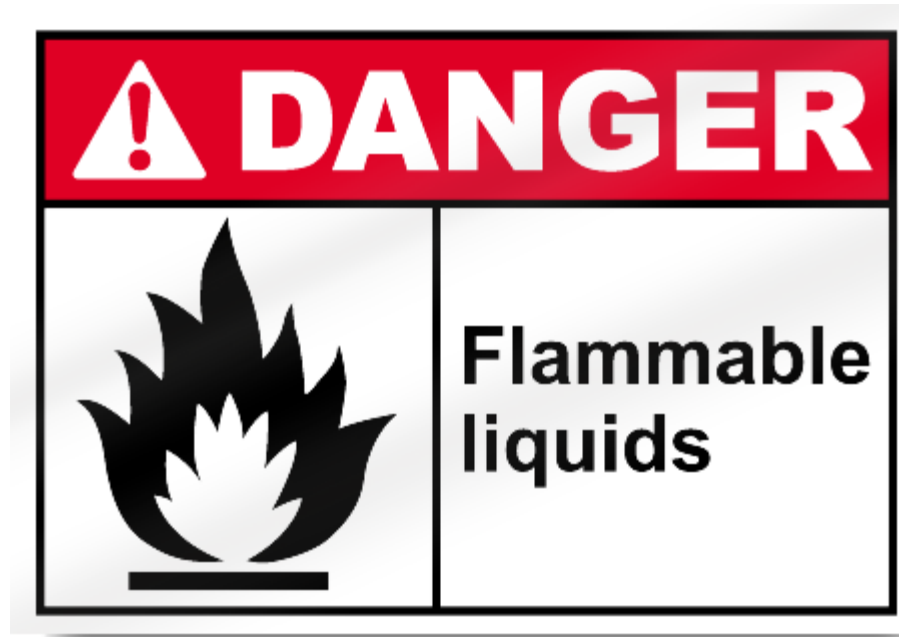

Niebezpieczeństwo pożaru
– Materiały łatwo zapalne

Środek żrący

Znaki ostrzegawcze anglojęzyczne

Znaki ostrzegawcze różnojęzyczne

Znaki informacyjne

Zestaw sprzętu
pożarniczego

Gaśnica

Hydrant

Drabina
przeciwpożarowa

Telefon alarmowy

Nie zastawiać

Znaki ewakuacji

Kierunek ewakuacji

Kierunek do
miejsca
rozmieszczenia
sprzętu
pożarniczego lub
urządzenia
ostrzegającego

Wyjście
ewakuacyjne

Drzwi
ewakuacyjne

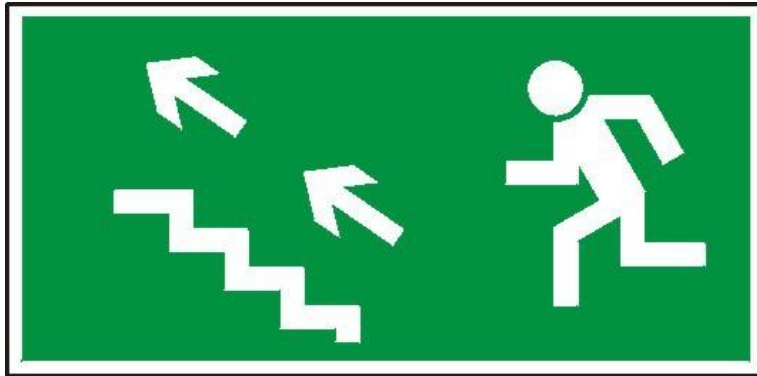
Przesunąć w celu
otwarcia

Znaki ewakuacji

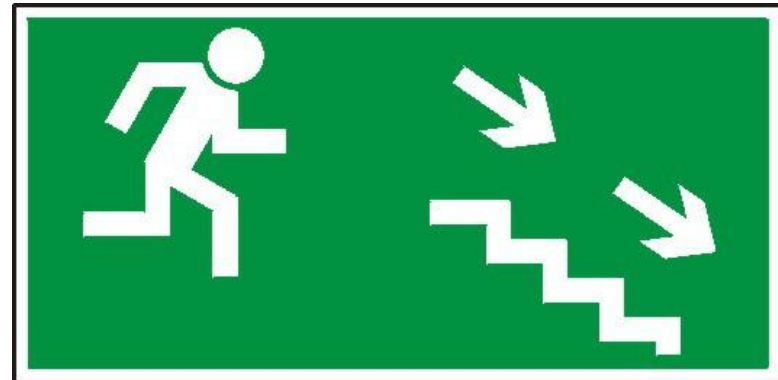

Kierunek do drzwi ewakuacyjnych

Miejsce
zbiórki do
ewakuacji

Kierunek schodami ewakuacyjnymi do góry

Kierunek schodami ewakuacyjnymi w dół

Znaki ewakuacji

Pchnąć, aby otworzyć

Pociągnąć, aby otworzyć

Stłuc, aby uzyskać dostęp

18 czerwca – Dzień Ewakuacji

Święto szkoły - ewakuujemy się z lekcji. :)

Pytania powtórkowe

1. Podaj definicję spalania.
2. Co to jest trójkąt spalania?
3. Zdefiniuj następujące pojęcia:
  - a. Utleniacz
  - b. Materiał palny
  - c. Impuls cieplny
4. Czym się różnią produkty spalania całkowitego od niecałkowitego?
5. Jakim zagrożeniem jest tlenek węgla?
6. Które z elementów pożaru są dla nas zagrożeniem?
7. Jak się chronić przed poszczególnymi elementami pożaru?
8. Wymień zasady ewakuacji z pożaru.
9. Jak się chronić przed dymem?
10. Podaj definicję pożaru.

Pytania powtórkowe

11. Jakie znasz środki gaśnicze?

12. Które z tych środków:

- a. Nadają się do gaszenia pożarów urządzeń pod napięciem?
- b. Nie nadają się do gaszenia pożarów urządzeń pod napięciem?

13. Dlaczego woda nie gasimy urządzeń pod napięciem?

14. Którymi gaśnicami gasimy urządzenia pod napięciem?

15. Czy gaśnicami możemy gasić ubrania na człowieku?

16. Jakie znasz znaki ewakuacyjne?